

Översiktlig granskning

Delårsrapport per
2021-08-31

Orsa Kommun

Innehåll

Sida

1. Sammanfattning

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten	4
1.2 Underlag för revisorernas bedömning	5

2. Inledning

2.1 Syfte och revisionsfråga	7
2.2 Avgränsning	8
2.3 Revisionskriterier	9
2.4 Ansvarig nämnd	9
2.5 Metod	9

3. Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse	11
3.2 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	11
3.2.1 Finansiella mål	12
3.2.2 Verksamhetsmål	13
3.3 Balanskravet	14
3.4 Resultaträkning	15
3.5 Balansräkning	15
3.6 Investeringar	16
3.7 Sammanställd redovisning	16
3.8 Redovisningsprinciper	17

1. Sammanfattning

Sammanfattning

Vi har av Orsa kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2021-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunens revisorer ska enligt Kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 37,6 mkr, vilket är 2,4 mkr högre än samma period förra året. Verksamhetens nettokostnader har ökat jämfört med samma period förra året, men så har även skatteintäkter och finansiella intäkter.
- Kommunens prognos för resultat på helåret uppgår till 30,8 mkr, vilket är hela 16,7 mkr högre än budget. Det beror dels på högre skatteintäkter, dels på försäljningen av aktier i Grönklittsgruppen.
- Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än prognosen för helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 23,2 mkr för 2021 vilket alltså är lägre än prognostiserat resultat. Skillnaden utgörs av realisationsvinster vid försäljning av aktier i Grönklittsgruppen.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning forts.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gjort någon tydlig sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning delvis har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige beslutade målen har uppnåtts. Vi anser dock att prognostiserad måluppfyllnad borde framgå tydligare i delårsrapporten.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att vi inte kan bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Detta eftersom flera av de övergripande målen mäts under hösten och utfall per delår är oklart.

Orsa 2021-10-09

Jenny Barksjö Forslund
Auktoriserad revisor

Jenny Thörn
Kommunal revisor

2. Inledning

Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ✓ Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och regioner
- ✓ Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till Kommunfullmäktige.

Inledning forts.

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2021-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR⁵ och Skyrev⁶. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Inledning forts.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- ✓ Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § Kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

2.5 Metod

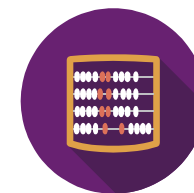
Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Dokumentstudie av relevanta dokument
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstemän
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi
- ✓ Översiktlig analys av resultat- och balansräkningen

3. Resultat av granskningen

Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation 17 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Av RKR R17 framgår att "*Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut*" ska finnas med som särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen. I Orsa kommuns delårsrapport finns dels ett avsnitt i förvaltningsberättelsen benämnt "*Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning*", dels en egen rubrik "*Särskilda händelser*". Detta skulle kunna tydliggöras ytterligare genom att samlas på ett och samma ställe och dessutom kompletteras med en beskrivning av händelser av väsentlig betydelse som inträffat efter delårets slut, alternativt en skrivelse om att några sådana ej identifierats.

Av RKR R17 framgår vidare att förvaltningsberättelsen ska innehålla "*En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten*". Denna redovisning görs under området "*Större avvikelser inom respektive nämnd och utskott...*" men det skulle kunna tydliggöras genom att klargöra att området avser just avvikelser mot budget.

I stort uppfyller kommunens förvaltningsberättelse väl de krav som preciseras i RKR R17.

3.2 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gjort någon tydlig sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning delvis har utvärderats för kommunkoncernen som helhet, men att detta kan utvecklas ytterligare.

Resultat av granskningen forts.

3.2.1 Finansiella mål

	Mål fastställda av fullmäktige	Måltal	Utfall	Vår bedömning
1	Resultatet för varje femårsperiod (inklusive innevarande år) ska uppgå till minst 1,5% av skatteintäkterna. Av riktlinjerna framgår bland annat också regelverk för avsättning till resultatutjämningsreserv. Denna ska, enligt nuvarande regler, uppgå till 35 mkr och den är sedan tidigare fylld.	1,5%, dvs 33,1 mkr	Prognos 111,2 mkr	Målet på 1,5% av skatteintäkterna motsvarar för femårsperioden 2017-2021 ett resultat om +33,1 mkr för de fem åren. Beaktat prognosen för 2021 beräknas ett resultat på +111,2 mkr. Resultatutjämningsreserven uppgår till 35 mkr. Målet bedöms därmed uppnås för 2021.
2	Kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska varje år öka för perioden.	30,5%	37,4%	Soliditeten har ökat från 30,4% per 2020-12-31 till 37,4% per 2021-08-31. Målet bedöms därmed uppnås för 2021.
3	Kommunen ska klara sina investeringar utan att ta upp nya lån.			De investeringar som gjorts hittills under året har inte krävt ny inlåning. Prognoser tyder inte heller på ökad inlåning. Målet bedöms därmed uppnås för 2021.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de finansiella målen då samtliga tre mål beräknas uppnås. Vi anser dock att prognostiserad måloppfyllnad borde framgå tydligare i delårsrapporten.

Noterbart är också att mål 2 och 3 under hösten sannolikt kommer att kompletteras respektive tas bort.

Resultat av granskningen forts.

3.2.2 Verksamhetsmål

I kommunplanen för 2021 framgår en vision med tre inriktningar. Inriktningarna "mäts" i sex övergripande mål som i sin tur är uppdelade i 17 verksamhetsmål. Detta är nytt för i år. Några av målen har ett längre perspektiv än ett år, andra mäts vid årsskiftet. I delårsrapporten ges en lägesrapport, inte en bedömning av om målet uppnåtts eller ej.

Visionens inriktning	Övergripande mål kopplade till inriktning	Mål 2021	Utfall 2021	Vår bedömning
1. I Orsa skapar vi med människor, inte för	Invånarna ska vara nöjda med inflytandet i kommunen. Mäts med SCB:s Nöjd inflytandeindex.	45	Mäts under hösten 2021	Ej möjligt att bedöma.
	Antalet invånare ska öka till 7 000.	6 940	6 947	Målet bedöms uppnås för 2021.
2. I Orsa finns livskvalitet	Invånarna ska vara nöjda med att leva och bo i vår kommun. Mäts med SCB:s Nöjd regionindex.	63	Mäts under hösten 2021	Ej möjligt att bedöma.
	Invånarna ska vara nöjda med vår kommuns verksamheter. Mäts med SCB Nöjd Medborgarindex.	56	Mäts under hösten 2021	Ej möjligt att bedöma.
3. I Orsa gör vi saker möjliga	Orsa är år 2022 topp 50 i Svenskt näringslivs ranking av företagsklimat.	Topp 75	72	Målet bedöms uppnås för 2021.
	Kommunens resultat ska under perioden i genomsnitt uppgå till minst 1,5% av skatteintäkterna.	1,5%, dvs 33,1 mkr	Prognos 111,2 mkr	Målet bedöms uppnås för 2021.

Vår sammanfattande bedömning är att vi inte kan bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Detta eftersom flera av de övergripande målen mäts under hösten.

Resultat av granskningen forts.

3.3 Balanskravet

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

Kommunen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 23,2 mkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter. Man har inte korrigerat för orealiserade vinster i värdepapper (-89 tkr) men beloppet är i sammanhanget oväsentligt.

Resultat av granskningen forts.

3.4 Resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 37,6 mkr, vilket är 2,4 mkr högre än samma period förra året. Verksamhetens nettokostnader har ökat jämfört med samma period förra året (-12,3 mkr), men så har även skatteintäkter (+9,8 mkr) och finansiella intäkter (försäljning av aktier i Grönklittsgruppen har påverkat med +7,6 mkr).

Kommunens årsprognos uppgår till 30,8 mkr, vilket är lägre än delårsresultatet men i nivå med föregående års resultat och 16,7 mkr högre än budget. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året. Tidigare år har vår granskning visat på att prognosen för helåret stämmer ganska bra överens med årets slutliga resultat.

Den relativt stora avvikelser mot budget beror dels på högre skatteintäkter (+9,2 mkr), dels på försäljningen av aktier i Grönklittsgruppen. Föregående års positiva effekt av nytt utjämnningssystem kvarstår även 2021.

3.5 Balansräkning

Balansomslutningen har ökat med ca 16,5 mkr sedan årsskiftet.

Bland tillgångarna syns främst förändringar inom Fordringar (-12,3 mkr), Kortfristiga placeringar (+15,4 mkr) och Kassa och bank (+13,6 mkr)

Bland Eget kapital och skulder syns främst förändringar inom Eget kapital (+37,6 mkr), Avsättningar för pensioner (+4,9 mkr) och Kortfristiga skulder (-25,3 mkr) där det är brukligt med lägre nivå vid delåret än vid kalenderårsskiftet

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt, vilket betyder att kommunen har täckning för sina skulder. Kommunen redovisar en soliditet på 71% och en soliditet med hänsyn taget till ansvarsförpliktelser på 37%, vilket visar på att kommunen har god betalningsförmåga för sina skulder.

Balanslikviditeten visar betalningsförmågan på kort sikt. Kommunens balanslikviditet är god i samband med delårsbokslutet.

Pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelser uppgår till 148 mkr (146 mkr vid årsbokslutet 2020).

Tillgångar och skulder till väsentliga belopp har stämts av mot underlag och vi bedömer att balansräkningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild.

Resultat av granskningen forts.

3.6 Investeringar

Orsa kommuns årsbudget för investeringar 2021 uppgår till 32,3 mkr. Till och med augusti har kommunen investerat 8,1 mkr.

Av delårsrapporten framgår att totala investeringar för kommunen på årsbasis kommer bli ca 10 mkr lägre än budgeterat. Det framgår även vilka de enskilt största investeringarna är. Den största är utbyggnation av stadsnät.

Noterbart är att ovan siffror bara gäller för kommunen. I de kommunala bolagen är investeringsnivån större och förväntas också öka kraftigt framgent.

3.7 Sammanställd redovisning

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslagen 12 kap 2§ ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I RKR R17 Delårsrapport är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Att de kommunala bolagen ska ingå torde dock vara nödvändigt eftersom det är fullmäktiges måls för hela kommunkoncernen som ska bedömas.

Kommentar

Orsa kommun lämnar information om de kommunala bolagen i delårsrapporten och upprättar en sammanställd redovisning i delårsbokslutet. KPMG har inte granskat de kommunala bolagens räkenskaper.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen följande enheter:

Orsa Bostäder AB, 100 %

Orsa Lokaler AB, 100 %

Orsa Vatten och Avfall AB, 100%

Resultat av granskningen forts.

3.8 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer. Detta med undantag för redovisning av finansiell leasing vilket är oförändrat jämfört med 2020.

Vår bedömning är att kommunen i huvudsak efterlever Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.